

MODEL TEST PAPER
CLASS-XII
Stream: Vocational
Group: Business & Commerce
Trade: Banking & Financial Services

PAPER - II
MANAGERIAL ECONOMICS AND STATISTICS
SUBJECT CODE- 215

TIME: 2 Hours

MM: 30

ਭਾਗ-1

(ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

1. ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਾਖਾ ਜੋ ਵਪਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
A) ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ
B) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ
C) ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ
D) ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ
2. ਜੇਕਰ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ..... ਹੋਵੇਗੀ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)
3. ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
4. ਅਧਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
5. ਚਤੁਰਥਕ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੂੰ ..... ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)
6. ਕਾਰਲ ਪੀਅਰਸਨ ਸਹਿ -ਸੰਬੰਧ ਗੁਣਾਂਕ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
7. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

8. ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ....
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

- A) ਉਪਭੋਗਤਾ
- B) ਉਤਪਾਦਕ
- C) ਨਿਵੇਸ਼ਕ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

9. ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

10. ਜੇਕਰ $\Sigma X = 2000$ ਅਤੇ $\bar{X} = 25$, ਤਾਂ N ਪਤਾ ਕਰੋ।

(10x1=10)

ਭਾਗ-II

(ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

11. ਉਦਾਸੀਨ ਵੱਕਰ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

12. ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀ ਹੈ?

13. ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

14. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਗੁਣਾਂਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ।

ਕ੍ਰਮ ਨੰਬਰ:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	25	30	45	50	60	65	70	80	90	95

15. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

16. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

17. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ 2005 ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਸਾਲ ਮੰਨ ਕੇ ਸਰਲ ਸਮੂਹੀਕਰਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ 2012 ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਗਿਆਤ ਕਰੋ।

ਵਸਤੂਆਂ	A	B	C	D	E
2005 ਦੀ ਕੀਮਤਾਂ (ਵਿੱਚ)	50	40	10	5	2
2012 ਦੀ ਕੀਮਤਾਂ (ਵਿੱਚ)	80	60	20	10	6

(5x3=15)

ਭਾਗ-III

(ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।)

18. ਸਮ- ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵੀ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

19. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਲ ਪੀਅਰਸਨ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿ- ਸੰਬੰਧ ਗਿਆਤ ਕਰੋ।

X:	2	3	4	5	6	7	8
Y:	4	7	8	9	10	14	18

(1x5=5)

MODEL TEST PAPER
CLASS-XII
Stream: Vocational
Group: Business & Commerce
Trade: Banking & Financial Services

PAPER - II
MANAGERIAL ECONOMICS AND STATISTICS
SUBJECT CODE- 215

TIME: 2 Hours

MM: 30

ਭਾਗ-1

(ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

1. ਮੰਗ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਸੰਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- A) ਸਿੱਧਾ
- B) ਉਲਟਾ
- C) ਅਨੁਪਾਤਕ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

2. ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਗੁਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਯੋਗਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

3. ਕਿਹੜੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਸੂਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

4. ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

- A) ਐਂਸਤ
- B) ਬਹੁਲਕ
- C) ਮਧਅਿਕਾ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

5..... ਸਹਿ- ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਚਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਇੱਕ ਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)

6. ਜੇਕਰ $Q_1 = 9$ ਅਤੇ $Q_3 = 18$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿਚਲਨ (Quartile deviation) ਪਤਾ ਕਰੋ।
7. ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਤੇ ਭਾਵ ਉਸ ਵਿਗਿਆਨ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ?
- A) ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ
 B) ਬਹੁ- ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ
 C) ਵਿਅਸ਼ਟੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ
 D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
9. ਉਦਾਸੀਨ ਵੱਕਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ..... ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)
10. ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ ਦੇ ਘੱਟ ਹੋਣ ਤੇ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਵੱਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਗ ਦੀ ਲੋਚ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

(10x1=10)

ਭਾਗ-II

(ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

11. ਮੰਗ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
12. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
13. ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
14. ਘੱਟਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
15. ਜੇਕਰ ਦੋ ਚਰਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ- ਨੰਬਰ (ranks) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕ੍ਰਮ- ਨੰਬਰ ਸਹਿ- ਸੰਬੰਧ ਗੁਣਾਂਕ (Rank Correlation Coefficient) ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ।

R1	4	2	7	5	3	1	8	6
R2	8	3	6	5	1	2	7	4

16. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਲੜੀ ਦੀ ਮਧਿਅਕਾ ਗਿਆਤ ਕਰੋ।

ਮਦਾਂ:	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ਆਵ੍ਰਿਤੀਆਂ :	2	3	8	10	12	16	10	8	6

17. ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

(5x3=15)

ਭਾਗ-III

(ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।)

18. ਉਦਾਸੀਨ ਵੱਕਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

19. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਨ (Standard deviation) ਗਿਆਤ ਕਰੋ।

ਆਕਾਰ:	4	6	8	10	12	14	16
ਆਵ੍ਰਿਤੀ:	1	2	3	5	3	2	1

(1x5=5)

MODEL TEST PAPER
CLASS-XII
Stream: Vocational
Group: Business & Commerce
Trade: Banking & Financial Services

PAPER - I
ADVANCES AND FOREIGN EXCHANGE
SUBJECT CODE-216

MM: 30

TIME: 2 Hours

ਭਾਗ-1

(ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

1. ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?
A) ਲੋਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
B) ਸਕਿਊਰਟੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ
C) ਗਾਰੰਟੀ
D) ਲਿਖਿਤ ਸਮਝੌਤਾ
2. ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
3. ਬੈਂਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲੇਕਰ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ..... ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)
4. ਬੈਂਕ ਕਰਜਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਾਹਕ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਤੇ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ .....ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
A) ਚਾਰਜ
B) ਹੱਕ
C) ਮਲਕੀਅਤ
D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
5. ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ..... ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)
6. ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

7. ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

8. ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ

- A) ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
- B) ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
- C) ਆਮ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

9. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਲਾਹ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

10. ਨਿਵੇਸ਼ ਬੈਂਕਿੰਗ ਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

(10x1=10)

ਭਾਗ-II

(ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

11. ਗਾਰੰਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹਨ?

12. ਫੈਕਟਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਸੋ।

13. ਪੱਟੇ ਸਮਝੋਤੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

14. ਸਵੈਚਾਲਿਤ ਟੈਲਰ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

15. ਕਿਰਾਇਆ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

16. ਕੇ ਵਾਈ ਸੀ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?

17. ਕੰਟਰੈਕਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੈਮਨੀਟੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟ ਆਫ਼ ਗਾਰੰਟੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।

(5x3=15)

ਭਾਗ-III

(ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।)

18. ਵਪਾਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਵਪਾਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

19. ਉਧਾਰ ਪੱਤਰ (Letter of credit) ਕੀ ਹੈ? ਉਧਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

(1x5=5)

MODEL TEST PAPER
CLASS-XII
Stream: Vocational
Group: Business & Commerce
Trade: Banking & Financial Services

PAPER - I
ADVANCES AND FOREIGN EXCHANGE
SUBJECT CODE-216

TIME: 2 Hours

MM: 30

ਭਾਗ-1

(ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

1. ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ

- A) ਖੇਤੀਬਾੜੀ
- B) ਲਘੂ ਇਕਾਈਆਂ
- C) ਸਿੱਖਿਆ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

2. ਪੱਟਾਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

3. ਨਿਵੇਸ਼ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਾਹਿਰ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਤੋਂ..... ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)

4. ਪਲੇਜਰ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- A) ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ
- B) ਕਰਜ਼ਦਾਰ
- C) ਗਰੰਟਰ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

5. ਫੈਕਟਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

6. ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲੇਕਰ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

7. ਕਿਰਾਇਆ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)

8. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਲਡ ਲੇਨ ਕਿਸਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ?

- A) ਪਲੈਜ਼
- B) ਰਾਈਪੇਥੀਕੇਸ਼ਨ
- C) ਮੋਰਟਗੇਜ
- D) ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ

9. ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

10. ਬੈਂਕ ਇਕ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

(10x1=10)

ਭਾਗ-II

(ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

11. ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਾਕਰ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

12. ਵਪਾਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।

13. ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਥਾਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੁਵਿਧਾ ਕੀ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ

14. ਵਿੱਤੀ ਗਰੰਟੀ ਕੀ ਹੈ?

15. ਪੱਟੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

16. ਏ ਟੀ ਐਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨੁੱਕਤੇ ਦਸੋ।

17. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(5x3=15)

ਭਾਗ-III

(ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।)

18. ਓਪਨ ਐਂਡਡ ਅਤੇ ਕਲੋਜ਼ ਐਂਡਡ ਮਿਉਚਲ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

19. ਲੋਨ ਅਰਜ਼ੀ ਕੀ ਹੈ? ਲੋਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪੜਾਅ-ਦਰ-ਪੜਾਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(1x5=5)

MODEL TEST PAPER
CLASS-XII
Stream: Vocational
Group: Business & Commerce
Trade: Banking & Financial Services

PAPER - III
INTRODUCTION TO COMPUTER APPLICATIONS
SUBJECT CODE-217

TIME: 2 Hours

MM: 30

ਭਾਗ-1

(ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਈ- ਵਣਜ ਦਾ ਮਾਡਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- A) D2C
- B) B2B
- C) C2C
- D) B2C

2. ਆਨ- ਲਾਈਨ ਟਰੇਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

3. ਈ- ਮੇਲ ਕੀ ਹੈ?

4. .... ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਖਾਂ ਭਰੋ)

5. ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- A) ਸੈਂਟਰਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ
- B) ਮੈਮਰੀ ਯੂਨਿਟ
- C) ਇਨਪੁਟ ਤੇ ਆਊਟਪੁਟ ਯੂਨਿਟ
- D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

6. ਈ- ਬਿਜ਼ਨਸ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)

7. ਈ- ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਚਾਰ 'ਪੀ' ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
8. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ..... ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ)
9. ਈ- ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਲੈਣ- ਦੇਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘੱਟੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
10. ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
  - A) ਪ੍ਰਚੂਨ ਸਟੋਰ ਤੋ
  - B) ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ
  - C) ਏ ਟੀ ਐਮ
  - D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

(10x1=10)

ਭਾਗ-II

(ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

11. ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਸੋ।
12. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈ- ਵਣਜ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
13. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ? ਕੋਈ ਦੋ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
14. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਡੂਮੇਨ ਕੀ ਹੈ?
15. ਈ - ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਸੋ।
16. ਈ- ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
17. ਈ - ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

(5x3=15)

ਸ਼ਮ

ਭਾਗ-III

(ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।)

18. ਈ - ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਈ- ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ।

19. ਈ- ਵਣਜ ਕੀ ਹੈ? ਈ- ਵਣਜ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।

(1x5=5)

**MODEL TEST PAPER
CLASS-XII
Stream: Vocational
Group: Business & Commerce
Trade: Banking & Financial Services**

**PAPER - III
INTRODUCTION TO COMPUTER APPLICATIONS
SUBJECT CODE-217**

TIME: 2 Hours

MM: 30

ਭਾਗ-1

(ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

- ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ
  - ਵਪਾਰੀ ਹਨ
  - ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ
  - ਉੱਚੀ ਸਾਖ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
  - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- ਸਕੈਨਰ ਇੱਕ ..... ਯੰਤਰ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ)
- ਆਨ- ਲਾਈਨ ਟਰੇਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
- ISP ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਲਿਖੋ।
- ਈ- ਵਣਜ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ)
- ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
  - ਨਕਦੀ
  - ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਨਕਦੀ
  - ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਚੈਕ
  - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

from

7. ਈ-ਵਣਜ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨੈਕਰੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ..... ਹੋਏ ਹਨ। (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ)

8. ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਨਪੁੱਟ ਉਪਕਰਣ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

9. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਬਿਜਨਸ ਨਾਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

A) ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵੱਧਦੀ ਹੈ

B) ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

C) ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ

D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

10. ਈ- ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੀ ..... ਪਹੁੰਚ ਹੈ। (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ)

(10x1=10)

ਭਾਗ-II

(ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।)

11. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈ- ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?

12. ਇਨਪੁੱਟ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਕੀ ਕੰਮ ਹਨ? ਕੋਈ ਦੋ ਇਨਪੁੱਟ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

13. ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਈ- ਵਣਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

14. ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੇ ਲਾਭ ਲਿਖੋ।

15. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

16. ਈ- ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

17. ਈ- ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਈ- ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।

(5x3=15)

from

ਭਾਗ-III

(ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।)

18. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੀ ਹੈ? ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

19. ਈ - ਵਣਜ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਮਾਡਲ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਇਹਨਾਂ ਮਾਡਲਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(1x5=5)

